

**Beszámoló a Szociális Szakmai Szövetség Elnökségének munkájáról
2002. március – 2003. március**

Tartalom

Beszámoló 2002. március – 2003. március

1.	Az Elnökség működése	3
2.	Szolgáltatások a tagszervezeteknek	3
3.	Kapcsolattartás az állami, önkormányzati szervezetekkel.....	4
3.1.	Szociális Tanács	4
3.2.	Egészségügyi és Szociális Érdekegyeztető Tanács.....	4
4.	Rendezvények.....	4
4.1.	A Szegénység napja és a Szociális munka napja	4
4.2.	Szockafé.....	5
5.	Kiadványok.....	5
5.1.	Háló	5
5.2.	Honlap	6
6.	2002-ben futó projektjeink.....	6
6.1.	A szakmai érdekegyeztetés és a párbeszéd intézményei	6
6.2.	A Szociális Munkások Szakmai Kamarája.....	7
6.3.	CIPP program.....	7
6.	Nemzetközi kapcsolatok	8
6.1.	Nemzetközi Szociális Jóléti Tanács (ICSW).....	8
6.2.	Európai Szegénység-ellenes Hálózat (EAPN).....	7
6.3.	Közép- és Kelet-európai Szegénység-ellenes Hálózat.....	8

1. Az Elnökség működése

Az Elnökség a 2002. során - a nyári szünettől eltekintve - havi rendszerességgel ülésezett. A munkatervben meghatározott napirendi pontokon kívül – a korábban megkezdett gyakorlatot folytatva – rendszeresen áttekintettük a határozatok teljesítését, és tájékoztatást kaptunk a Szociális Tanács üléseiről is, illetve szükség szerint tárgyaltunk aktuális kérdésekről (pl. a Háló működtetése). A módosított Alapszabálynak megfelelő működési rend bevált, 2002 második felétől pozitív változás tapasztalható az elnökségi üléseken résztvevők számában, néhány alkalomtól eltekintve valamennyi szervezet képviseltette magát legalább egy fővel. Az elnökségi üléseken történekről szóló emlékeztetőket az elnökség tagjai és a szervezetek elnökei megkapták sőt 2003 elejétől kezdve az előterjesztések és az ülések emlékeztetői honlapunkon olvashatóak.

A források hiányából fakadó - a korábbi években tapasztalt működési zavarok - 2002 második felétől a folyamatos finanszírozásnak köszönhetően csökkentek, élénkül a tagszervezetek közötti kapcsolattartás, a tagszervezetek közös fellépésének eredményeként 2002-ben a 3Sz állásfoglalást fogalmazott meg a családon belüli erőszak és a szociális munka viszonyáról.

A kormányzattal való kapcsolatunkban pozitív előrelépések tapasztalhatóak, 2002 őszétől több projekt megvalósításában működünk együtt az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztériummal, részben ezzel is magyarázható, hogy a korábbi évek gyakorlatához képest sokkal gördülékenyebb az információáramlás, és többé-kevésbé lehetővé vált a szakmai szabályozási változtatások érdemi véleményezése.

2002 során sikerült nemzetközi kapcsolatainkban előrelépni, az EAPN közbenjárásával szervezetünk képviseltette magát az Európai Bizottság decemberben megrendezett konferenciáján.

2. Szolgáltatások a tagszervezeteknek

Az elmúlt évhez hasonlóan a Szövetség irodájának kihasználtsága igen magas, továbbra is jelentős az irodában tartott rendezvények (vezető testületek ülései, regionális csoportok találkozói, szakmai munkacsoportok megbeszélései, stb.) száma, és továbbra is az irodában zajlott az Iskolaszövetség és a MACSGYOE adminisztrációja (levelezés, pénzügyek), ami szintén növelte az irodai infrastruktúra kihasználtságát, forgalmát.

Folytatódott a korábban bevált együttműködés az Esély szerkesztőségével, valamint 2002 júliusától a System Sped Kft-vel, ami szintén bővítette helyiségeink kihasználtságát és egyben azt is eredményezte, hogy a megszokottnál sokkal többen kerültek kapcsolatba a Szövetséggel is: minden rendezvényt kihasználtunk arra is, hogy a résztvevők megismerjék a 3Sz-t, a Hálót és kiadványainkat.

3. Kapcsolattartás az állami, önkormányzati szervezetekkel

3.1. Szociális Tanács

Az elmúlt évben megkezdett gyakorlatot folytatva az Elnökség rendszeresen tájékoztatást kapott a Szociális Tanács üléseiről. A Tanácssal kialakított kapcsolat működésének nehézségei a Küldöttgyűlésen is felmerültek: elsősorban azt kifogásoltuk, hogy az előzetes véleményezésre illetve 3Sz állásfoglalásra kiadott előterjesztések csak az utolsó pillanatban jutnak el a tagszervezetekhez, és – különösen ha nem elektronikus formában kapjuk meg őket – a rövid határidők miatt nem lehet korrekt véleményt kialakítani. Ezen a téren egyetlen változást sikerült elérnünk: 2002-ben minden anyagot e-mailen kaptunk meg, ám továbbra is rendkívül szűkre szabott határidőkkel. Aelnökünk a hozzá beérkezett véleményeket továbbította a Tanácsnak, ám két okból sem beszélhetünk hatékony „lobbizásról”: egyfelől valódi Szövetségi álláspontokról az esetek többségében nem lehetett szó, a már említett rövid válaszadási határidők és esetenként a tagszervezetek érdektelensége miatt, másfelől a Szociális Tanács működési módja csak elvétve segítette elő, hogy érdemi észrevételek kerüljenek a döntéshozók elé, lehetőleg még abban a szakaszban, amikor van esély a szakmai vélemények figyelembe vételére.

3.2. Egészségügyi és Szociális Érdekegyeztető Tanács

A Szövetség képviselője 2002 során is folyamatosan részt vett az ESZÉT ülésein a negyedik oldal (kormány, munkáltatók és munkavállalók képviselői mellett) tagjaként, sajnálatos módon a jelenleg folyamatban lévő Szervezeti és Működési Szabályzat módosítás szerint a negyedik oldal a jövőben is csak állandó meghívottként, szavazati jog nélkül vesz részt a Tanács munkájában.

4. Rendezvények

4.1. A Szegénység napja és a Szociális Munka napja

Az elmúlt néhány évhez hasonlóan a szegénység elleni küzdelem nemzetközi napja alkalmából 2002-ben a Nonprofit Alapítvány által "Munkanélküliség, szegénység, társadalmi kirekesztettség" címmel szervezett konferencia támogatói voltunk

A konferencia helyszíne a Közép-Európai Egyetemen volt, ahol az előadók többsége a Szövetség elnökségének tagjai közül, illetve tagszervezeteiből került ki (Ferge Zsuzsa, Juhász Gábor, Michaela Moser, Kozma Judit, Eszik Orsolya), akik a szegénység, a kirekesztés a társadalmi előítéletek mai magyarországi és nemzetközi állapotait mutatták be különböző metszetekben, különböző nézőpontokból.

A szociális munka nemzetközi napja alkalmából az Egészségügyi, Szociális és Családügyi minisztériummal közösen rendeztünk konferenciát "Az Európai Unióhoz csatlakozás szociálpolitikai és szociális munka vonzatai, következményei". A konferencián előadóként Ferge Zsuzsa, Kőnczei György és Jakab Ferencné beszélt a csatlakozás szociális dilemmáiról, az Európai Unió és a szociális kirekesztés vonatkozásairól, valamint a szociális igazgatás felkészüléséről. Az előadásokat követő pódiumbeszélgetést Horváth János újságíró moderálta, amikor is a résztvevőknek lehetősége nyílt

kérdéseket feltenni Csizmár Gábor, Hiller István, Göncz Kinga politikai államtitkároknak, Topolánszky Ákos, Orsós Éva és Szabó Sándorné helyettes államtitkároknak, valamint Lévai Katalin főigazgatónak. A pódiumbeszélgetést követően Csehák Judit Egészségügyi, Szociális és Családügyi Miniszter adta át a szakterület kiválóságainak járó kitüntetések.

4.2. Szockafé

2002 végén sikerült újra beindítani a korábbi évek sikeres szociálpolitikai és szociális munka műhelybeszélgetés-sorozatát. A sorozat "A szociális munka ma" címen speciális helyzetű csoportokkal (nők, fogyatékos emberek, idősek, homoszexuálisok, romák) folytatott szakmai munka újjító kísérleteinek bemutatására, a területen felmerülő dilemmák, kérdések megvitatására kíván terepet biztosítani szakértő moderátor irányítása mellett. A sorozat tapasztalataiból, valamint a meghívott előadók tanulmányaiból 2003-ban a "Kézikönyvek" sorozat újabb kötetét tervezzük kiadni.

5. Kiadványok

5.1. Háló

A szerkesztőség összetételében 2002 elején végbement változásoknak betudható zavarok és nehézségek hatására a Háló az év során akadozva, szakaszosan jelent meg. A szerkesztők áldozatos munkájának köszönhetően 2002 végére sikerült bepótolni az elmaradt számokat, december során összesen hét száma jelent meg a hírlevélnek. Ezek az alapkonceptiótól eltérően tematikus számok voltak, az elnökség által elfogadott 2003-as koncepció szerint azonban a jövőben a Háló ismét visszanyeri hírlevél formáját, illetve az évben nyolcszor hírlevélként kevesebb oldalszámmal, négyszer pedig tematikus tartalommal bővített oldalszámon jelenik majd meg. A különböző pályázatokon elnyert támogatásoknak köszönhetően 2003-tól ismét tudunk tiszteletdíjat fizetni a szerkesztőknek.

5.2. Honlap

Az év során tartalmában és szerkezetében is megújult honlapunk, amely a jövőben a szociális és a civil szférát érintő friss hírek forrásává kíván válni. Ezen kívül teret biztosít szervezetünk, valamint a tagszervezetek alapidokumentumainak, eseményeinek, szakmai anyagok, a "Háló" és az "Esély" folyóiratok elektronikus megjelenítésére. Interaktív fórumunk lehetőséget nyújt aktuális szakmai kérdések megvitatására.

6. 2002-ben futó projektjeink

6.1. A szakmai érdekegyeztetés és párbeszéd intézményei a szociálpolitikában

Hosszas előkészületeket követően 2002 szeptemberétől az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium megbízásából és támogatásával szervezetünk civil munkacsoportja részt vesz a Szociálpolitikai Tanács rendszerének kiépítésében. A munkacsoport kidolgozta a szakmai érdekegyeztetés rendszerének koncepcióját, amely - a Regionális Szociális Forrásközpontok együttműködésével - valamennyi megyében megrendezett Párbeszéd Fórumok vitaanyagaként lehetőséget teremtett a fórumokon résztvevő szociális területen működő civil szervezetek számára, hogy véleményüket, javaslataikat kifejtse, s ezzel hozzájáruljanak ahhoz, hogy az elkészülő jogszabálytervezet valóban az érintettek elképzeléseinek megfelelő tartalmi és szabályozási elemekkel egészüljön ki.

6.2. a Szociális Munkások Szakmai Kamarája

2002-2003-ban az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium támogatásával végre megvalósíthatja szervezetünk egy évek óta napirenden szereplő tervét, a Szociális Munkások Szakmai Kamarájának koncepciójának kidolgozását. A koncepció elkészült, túl van az elnökségi megvitatáson, jelenleg az ország hét régiójában lefolytatandó szakmai viták zajlanak.

6.3. CIPP program

2002-től kezdődően szervezetünk részt vesz a Soros Alapítvány kezdeményezésére létrejött CIPP (civil-információ-pályázat-partnerkeresés) hálózat tevékenységében. A program célja: civil szervezetek számára olyan, személyes és online szolgáltatási csomagokat kidolgozni és működtetni, melyek megkönnyítik az uniós ismeretek és pályázati információk elérését, illetve tágabb értelemben segítséget nyújtanak a pályázatíráshoz, pályázati partnerek kereséséhez ill. partnerségi programok kidolgozásához. A Hálózat motorja egy adatbázis alapú webes felület (www.cipp.hu), ahol tematikus és területi bontásban található az Európai Unióra vonatkozó alapvető információk.

7. Nemzetközi kapcsolatok

7.1. Nemzetközi Szociális Jóléti Tanács (ICSW)

Az ICSW-tagságunkhoz fűzött korábbi reményeink nem váltak valóra, bár sikerült legalább a formális kapcsolattartás szintjét stabilizálnunk. Továbbra is rendszeresen megkapjuk az ICSW-információkat (az elektronikus és nyomtatott hírlevél, valamint a Social Development Review című folyóirat az irodában megtalálható, példányait a különböző rendezvények résztvevői között osztjuk szét). A

szorosabb kapcsolatok kialakítását továbbra is akadályozza, hogy a szervezet elsősorban Európán kívül aktív.

7.2. Európai Szegénység-ellenes Hálózat (EAPN)

Jelenleg nemzetközi szinten legjelentősebb kapcsolatunk az Európai Szegénység-ellenes Hálózattal (European Anti-poverty Network) alakult ki és áll fent. A megkezdett gyakorlatnak megfelelően a Szövetség titkára részt vesz a bővítési munkacsoport ülésein és munkájában. Az aktív és élő kapcsolat eredményeként a Hálózatnak köszönhetően szervezetünk képviselője két nemzetközi konferenciára is meghívást kapott az Európai Bizottságtól (2002 december 5-6.: "The modernisation of social protection in Candidate Countries : new opportunities and challenges for the European Union"; 2003. március 19-20. "Conference on the mid-term review of the Social Policy Agenda").

A hálózatot 1990-ben hozták létre az Európai Unió tagországaiban működő, szegénységgel, társadalmi kirekesztéssel, szociálpolitikával foglalkozó civil szervezetek és személyek. A szervezet célja, hogy a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem kapjon kiemelt figyelmet az Európai Unió politikájában, segítse a szegénység és kirekesztés elleni akciókat, valamint lobbizzon a szegénységet és kirekesztést elszenvedő emberek érdekében.

Az EAPN az Európai Unió valamennyi tagországában működő helyi, regionális és országos hálózatokból, helyi civil szervezetekből és nemzetközi szervezetekből épül fel. A nemzetközi szervezetek közül az EAPN tagja többek között a Nemzetközi Szociális Jóléti Tanács (ICSW) is.

A megalakulása óta eltelt években az EAPN az Európai Unió intézményeinek egyik legfontosabb partnerévé vált a kirekesztés elleni politikák kidolgozásában, számos javaslatot tett a szociálpolitika, az európai foglalkoztatási stratégia és a Strukturális Alapok területén. Az EAPN tagszervezetei révén folyamatosan monitorozza a nemzeti cselekvési programok végrehajtását, és fontos feladatának tekinti, hogy a politikai döntések minden szakaszában figyelembe vegyék az érintett emberek véleményét, és folyamatosan biztosítsák a civil szervezetekkel való párbeszédet. Mivel az EAPN európai lobbiszervezet, a velük való együttműködés a korábbiaknál lényegesen több lehetőséget kínál a konkrét közös tevékenységre.

Az EAPN alapszabálya szerint csak az Unió tagországaiban működő hálózatok lehetnek teljes jogú tagok, ám a bővítési stratégia szerint az első lépésben 2002. áprilisától lehetőség nyílik arra, hogy nem tagországok hálózatai társult tagként csatlakozzanak a szervezethez. Tagságunk a korábbi, jórészt csak formális nemzetközi kapcsolatainkat jelentősen kibővítheti, egyfelől lehetőséget nyújt olyan szakmai, civil szervezeti kapcsolatok kialakítására, amelyek korábban alig működtek, másfelől pedig „közelebb viszi” a Szövetséget az Európai Unió döntési fórumaihoz, és nem utolsósorban a pályázati lehetőségekhez is. Az EAPN révén közvetlen információkhoz juthatunk a bővítési folyamatról, a bővítést és a csatlakozásra váró országok felkészülését segítő programokról, az azokban való részvétel lehetőségeiről, és egyben együttműködő partnereket találunk konkrét projektek megvalósításához is. Emellett az EAPN nemzetközi fórumot is jelent véleményünk, álláspontunk megismertetésére.

7.3. Közép- és Kelet-európai Szegénység-ellenes Hálózat

A 2002. márciusában Pozsonyban tartott találkozót követően, amelynek eredményeként formálisan is megalapítottuk a Hálózatot, a tagokkal való kapcsolat megszakadt. Az Európai Unióhoz való csatlakozásunk, valamint a szociális ellátórendszer és a jelenlegi szociális problémák felmérésére, leírására, publikálására vonatkozó 2002-től hazánkra és a közép-kelet-európai államok többségére vonatkozó kötelezettségnek köszönhetően a Hálózat célkitűzéseinek egy jelentős része érvényét veszítette. A kapcsolat felélesztésére, valamint a "Küldetés nyilatkozat" (Mission Statement) aktualizálására tett kísérletek mind a mai napig nem hoztak eredményt.

Budapest, 2003. március 27.